

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Variis Generibus, Causis, Atque Exitu Persequutionum,
Quas pij hoc in mundo peregrinantes patiuntur**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Familiare id quoque solere esse haereticis, ut mendaciorum fraudibus
vtantur. Cap. 21.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30324

significatur Ecclesia, quid est, inquit, ignem descendere de caelo in terram, nisi hæreses de Ecclesia cadere? sicut scriptum est: Exierunt ex nobis, sed non erant ex nobis. Ignis enim de caelo descendit, quando hæretici qui de ecclesia velut ignis recedunt, ipsam Ecclesiam persequuntur. Neque verò id à scripturæ vsu alienum putes, quòd hæreticos per superbiam ab ecclesia resiliens, instar ignis de caelo interpretetur cadere, cum legatur in euangelio: Videbam sathanã tanquam fulgur è caelo cadentem. Huius proinde qui superbiam imitantur, (quod maximè faciunt hæretici) in modum fulguris è caelo, id est, Ecclesia haud absurdè censentur decidere. Et hæc quidem de pseudoprophetarum signis fallacibus dixisse hoc loco sufficiat.

Luc. 11.

Familia id quoque solere esse hæreticis, vt mendaciorum fraudibus riantur. CAPVT XXI.

Tanto autem circumueniendi perdendi que studio tenentur, vt nec mentiri, atque impudenter, quod ad institutum pertineat, fingere, cum summo famæ periculo reformident: illius videlicet vt filios possis agnoscere, de quo scriptum est: quòd mendax sit, & pater mendacij: qui extenderunt linguam suam quasi arcum mendacij, & non veritatis, quia de malo ad malum egressi sunt, & me non cognouerunt, dicit Dominus. Quid enim Ursatij & Valentis Arrianorum, commento impudentius? Quid nequius? qui cum in Nicæa Thraciæ Synodum coegissent, suaque illic dogmata, pestiferis decretis firmauissent, sparserunt in vulgus, eam esse fidem, quæ ab illo sanctissimo grauissimoque concilio generali Nicæano dictata & edita esset: vt similitudine nominis Nicæanæ vrbs, quadam subreptione deciperentur rudiores, dum aliam nullam quàm Nicæam Bithiniæ cogitarent. Sed ijs non diu prodesse potuit, tale commentum: paulò post enim confusi atque derisi sunt, deprehensoque mentiendi astu, haud leuiter sui nominis auctoritati detraxerunt. Simili arte atque industria, Nouatianos quondam vsos esse, ex diuo Cypriano constat. Illi enim, inquit, quasi filij diaboli & mendacio pleni, ausi sunt iactare viginti quinque episcopos affuisse, quod mendacium & isthic prius apud fratres nostros iactitabant, dicentes viginti quinque episcopos de Numidia esse venturos, qui sibi episcopos

Hierem. 9.

Lib. 5. Trip. cap. 32.

Lib. 1. epistolarum, epistola 3.

scopos

DE VARIIS PIORVM

scopum facerent, quo in mendacio posteaquam quinque so-
 lis conuenientibus naufragis, & à nobis abstentis detecti
 sunt atque confusi, Romam cum mēdaciōrum suorum mer-
 ce nauigârunt, quasi veritas post eos nauigare non posset,
 quæ mendaces linguas rei certæ probatione conuinceret:
 atque hæc est, inquit, verè dementia, non cogitare nec scire,
 quod mendacia non diu fallant, noctem tam diu esse quam-
 diu illucescat: clarificato autem die, & Sole oborto, luci te-
 nebras & caliginem cedere, & quæ grassabantur per no-
 ctem, latrocinia cessare. Nec sanè Donatistis, quo suas par-
 tes roborarent, hæc defuit cura mentiendi: qui vt multis in
 suo scismate constitutis redeundi ad catholicam aditum ob-
 serarent, maledicis spargebant rumoribus, nescio quid aliud
 catholicos in altari collocare. Quid de Manichæorum con-
 simili impudentiæ fraude loquar? quos narrat August. hoc
 diabolico priuilegio vsos, vt quicquid esset in euangelio vel
 epistolis Canonicis, quo adiuuari suam hæresin putarent, id
 esse à Christo & Apostolis dictum, tenerent atque suade-
 rent: quicquid autem ex ijsdem codicibus, aduersus eos fo-
 nuisset, id immissum à falsarijs & corruptoribus catholicis,
 ore impudenti, & sacrilego mendacio non dubitarent asse-
 rere. Sic & de Marcione Tertullianus: contraria quæque,
 ait, sententiæ suæ erant conspirantia cum creatore, quasi ab
 assertoribus eius intexta: competentia autem sententiæ suæ
 referuauit. Omitto librorum catholicorum deprauationes,
 in quibus concinnandis studiosissimè, vt olim Græci hære-
 tici, ita & huius ætatis similes artifices elaborant. Quereba-
 tur olim Dionysius Corinthiorum episcopus, quasdam à se
 rogatu fratrum scriptas epistolas, ab Apostolis sathanæ zi-
 zanijs esse repletas. Et quid mirum, inquit, si Dominica ver-
 ba scripturæ sanctæ falsare conati sunt, qui vilia hæc quæ
 nos scripsimus, corruerunt. Non commemoro pernicioso-
 rum sæpe librorum ementitos titulos, vt pro catholicis, sine
 veneni suspicione, legantur. Cuius generis fraudem, non hu-
 ius esse duntaxat ætatis, cum ex alijs authoribus, tum ex di-
 uo Hieronymo cognoscitur: qui in ea epistola, quam ad
 Ctesiphontem scripsit, narrat librum Xisti Pithagorei, ho-
 minis absque Christo atq; ethnici, immutato nomine Sixti
 martyris & Romanæ ecclesiæ episcopi prenotatum: in quo,
 iuxta dogma Pithagoreorum qui hominē ex æquant Deo,
 & de

*Aug. epist.
 48. lib. 22.
 contra Fan-
 stū, cap. 15.*

*Lib. 4. cōtra
 Marcionem.*

*Videre est
 hoc in sexta
 Synodo Cōst.
 & epist. Ni-
 colai ad Mi-
 chaelem
 Imperatorē.
 Legatur &
 epistola Ge-
 lasij, quæ cō-
 tinet decre-
 tum de Apo-
 criphis, in
 concilio 70.
 Episcoporū.*

& de eius dicunt esse substantia, multa de perfectione disse-
runtur: vt qui volumen philosophi nesciunt, sub martyris
nomine, bibant de aureo calice Babylonis. Ante quoque
multò à Simone & Cleobio, pestilètes sub nomine Christi
& Apostolorum compositos libros fuisse, B. Clemès testa-
tur, quos in fraudem simplicium Christianorum circumfe-
rebant hæretici. Sub nomine verò Mathiæ, Iacobi Mino-
ris, Petri, Ioannis, à nescio quo Leutio; & sub nomine An-
dræ à Nexocharide & Leonide philosophis, D. Innocen-
tius scripta quædam repudianda & damnanda commemi-
nit. Sed & sub nomine Mosis, Enoch, Adæ, Esaïæ, Dauidis,
Heliæ, & trium patriarcharum, perniciofa & veritati infesta
volumina euulgata fuisse, memoriæ proditū est. Inenarra-
bilem, inquit Irenæus, multitudinē apocriphorū & scriptu-
rarum quas ipsi finxerūt, afferunt, ad stuporē insensatorum.
Leo quoque Magnus corruptissimos Priscillianistarum co-
dices sub titulo librorum canonicorum sese scribit reperisse.
Hinc Canon ille 17. Concil. i. Braccaren. Si quis scripturas,
quas Priscillianus secundum suum deprauauit errorem, vel
tractatus Distinij, quos ipse Distinius antequā conuertere-
tur, scripsit sub nomine patriarcharū, prophetarū, & apo-
stolorū, & suo errori cōsona finxit, legit, & impia eorū fig-
menta sequitur, anathema sit. Per istiusmodi igitur homi-
nes, diabolus quod in Psalmis scriptū est, probè exequitur,
Abscondit sagittas in pharetra, vt sagittet in obscuro rectos
corde. Per hos cornua exhibet agni similia, quo minus dra-
conis vox & veneni vis mortifera horreatur. Quis nō hanc
persequutionem pertimescat, quæ tantis artibus corrumpat
fidem, mores vitiet, animā mactet ac perdat? Quos non fre-
gerat gentilis persequutionis impetus: quos non carceres &
vincula fatigarant, hos continuo persequutio ista, vt stellas
è cælo, deiecit: id quod D. Cyprianus quibusdam accidisse
deplorabat, cum eos gratularetur ad ecclesiā postea rediisse:
Dolebam, inquit, vehementer & grauiter angebar, quòd eis
communicare non possem, quos semel diligere cœpisssem:
postea quam vos de carcere prodeuntes, scismaticus & hère-
ticus error excepit, sic res erat, quasi vestra gloria in carcere
remansisset; illic enim refedisse vestri nominis dignitas vide-
batur, quando milites Christi, non ad ecclesiam de carcere
redirent, in quem prius cum ecclesiæ laude & gratulatione
venis-

*Constit. A-
postolic. lib.
6. cap. 16.*

*Epist. 3. ad
Exuperiana.*

*Lib. 1. ad-
uersus he-
res. cap. 17.*

*Epist. ad
Turbiū,
ca. 15. & 16.*

Psalm. 10.

*Lib. 3. epi-
stolarū, epi-
stola 3.*

DE VARIIS PIORVM

*In epist. ad
Marcū pres-
byterū Ce-
bedensem.*

venissent. Quid? quòd claros sapenūmero episcopos, tan-
quam de ecclesiæ fastigio, hæc tempestas deturbavit? quòd
sanctorum monasteria, & cœtus, velut excitato incendio,
subinde hauserit? propterea enim querebatur S. Hieron. &
inter choros angelorum aspides latere, & de cauernis cellu-
larum damnari orbem, atq; eos ipsos, qui in sacco & cinere
volutabantur, de episcopis catholicis ferre sententiam.

Hæreticos & irrequietos & contentiosos esse solere.

CAPVT XXII.

*In eadem
epistola.*

QVORVM quàm ei fuerit persecutio molesta & gra-
uis, exprimit. Non mihi conceditur, inquit, vnus
angulus heremi: quotidie exposcor fidem, quasi
sine fide renatus sim, confiteor vt volunt, non placet: sub-
scribo, non credunt, vnum tantum placet, vt hinc recedam.
Iam iam recedo, abruperunt partem à me animę meæ, cha-
rissimos fratres. Ecce discedere cupiunt, imò penitus disce-
dunt, melius esse dicentes inter feras habitare, quam cum ta-
libus Christianis. Semper enim inquieta est hæreticorum
animositas: & sicut conciliatus ac placatus Spiritus sanctus,
requiem præstat mitibus & humilibus corde, ita contrarius
& aduersus, immites ac superbos, inquietudine exagitat.
Hos proinde non immeritò D. Augustinus, in medio Noe
filio præfiguratos intelligit. Cham enim, vt ait, interpreta-
tur, calidus, mediūq; erat filius, tanquam se ab vtroq; discer-
nens, & inter vtrunq; remanens, nec in primitijs Israelita-
rum, nec in plenitudine gentium. Quid igitur hic, ait, signi-
ficat, nisi hæreticorum genus calidum, non spiritu sapientię,
sed spiritu versipellis astutię? quòd solèt hæreticorū feruere
præcordia, & pacem perturbare sanctorum. Idcirco enim &
perdici similes fieri, à grauissimis existimantur authoribus,
vbi scriptū est per Hieremiã prophetam: Perdix fouit quæ
non peperit, fecit diuitias, & non in iudicio, in dimidio die-
rum suorum derelinquet eas, & in nouissimo suo, erit insi-
piens. Auem quippe hanc ferunt plenam esse doli, fraudis
atque fallacię: quæ decipiendi venatoris vias calleat, atque
artes nouerit, vt eum à pullis auertat suis: quem si insistere
aduertit, illudere tantisper, dum soboli fugiendi signum
tribuerit atq; potestatem: & hanc vbi euasisse senserit, tum
se quoque ipsam subtrahere, & lubrica arte deceptum insi-
diantem,

*August. epi-
stola 119.*

*Lib. 16. de
cinit. Dei,
cap. 2.*

Cap. 17.